

Edinost... Uredništvo: ulica... Dopolnjevanje... Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 10 stotink... Oglasi trgovcev in obrtnikov... Oglasi denarnih zavodov...

Protirevolucija v Nemčiji.

Monarhistične čete zasledje Berolina. — Dosedanja vlada zbežala.

Monarhistična reakcija, ki je izbruhnila včeraj v Nemčiji, se je pripravljala že delj časa. Nemška vojska je bila sicer poražena, toda poraz ni uničil nemškega militarističnega duha...

gajal po noči v tema brigadama. Brigadi ste postavili svoje zahteve, ki so se proučevale danes na vse zgodaj na seji ministrskega sveta. Ministrski svet je odbil te zahteve.

Monarhistične čete v Wilhelmstrasse. CURIH, 13. (S.) Iz Berolina se poroča: Čete pomorskih brigad Erhardt in Löwenfeld so vkorakale v Berolin ob šestih zjutraj ter so zasledje Wilhelmstrasse.

Sestavlja se nova vlada. CURIH, 13. (S.) Javljva se iz Berolina: Neki proglas naznanja, da je državna vlada prenehala in da je državna oblast prešla v roke generalnega upravitelja von Kappa.

BEROLIN, 13. (S.) Večerna izdaja »Lokal Anzeigerja« izjavlja, da je vlada odklonila ultimatum pomorske brigade »Erhardt«.

Ustavodajna skupščina razpuščena. CURIH, 13. (S.) Iz Berolina poročajo: V drugem proglasu državnega kancelarja von Kappa se pravi, da je ustavodajna skupščina razpuščena.

LUGANO, 13. V tem lipu dospelo vesti iz Nemčije javljajo, da je izbruhnila v Berolinu revolucija. Baštiške čete, ki so se zbrale v Tölplitzu pod poveljstvom generala Eberhardta so se uprle republikanski vladi in so zažele pohod na prestolnico.

Češki listi proti najmočnejši Nittijevi politiki. PRAGA, 13. Vest, ki jo je prebrala agencija »Havas« o najmočnejši politiki italijanskega ministrskega predsednika Nittija, kateri je baje predlagal revizijo mirovne pogodbe z Madžarsko, samo da si zagotovi kako pomoč v slučaju spora z Jugoslavijo.

»Narodna« politika obžaluje, da se je od vrhovni svet pod vplivom madžarskih in italijanskih spletek zapeljal na pot nasproti reviziji mirovne pogodbe in se zelo žudi, da je predlagal kaj takega italijanski ministrski predsednik in sicer istočasno, ko je poudarjal potrebo italijansko-jugoslovenskega prijateljstva.

IZ RUSIJE. Vzpostavitev poštne zvez med Rusijo in Anglijo. HELSINGFORS, 8. (S.) »Krasnaja Gazeta« naznanja, da so se vzpostavile poštne zveze z Anglijo.

IZ Madžarske. Madžarski pisatelj Latzko živi. CURIH, 13. Pred nekaj dnevi je priobčil »Berliner Tageblatt« vest o arcačiji in umoru madžarskega pisatelja Latzka s strani organov sodne vlade.

IZ Francije. Francija protestira pri Wilsonu. LONDON, 13. (S.) Listi poročajo iz Washingtona, da je francoska vlada zahtevala po-

jasnil glede Wilsonovega pisma, v katerem se Franciji očita militarizem.

Obnovitev diplomatskih stikov s Sv. Stolico in francosko javno mnenje.

PARIZ, 12. (S.) »Le Temps« razpravlja o načrtu obnovitve diplomatskih stikov med Francijo in Vatikanom. Po pretresu raznih razlogov, ki jih navaja vlada, da upraviči obnovitev odnosov, nadaljuje list tako-le: Zares nam ti vnašje-politični razlogi ne smejo biti neznan, ali moramo se tudi vprašati, ali je res, da pričakuje Francija velikanske koristi od obnovitve teh odnosov.

IZ Italije. Krvav spopad med policijo in delavci v Kataniji. KATANJA, 13. Pred nekoliko dnevi je bila tukska proslavna stavka v Kataniji. Delavcem se strojno so se pridružili tudi delavci drugih tovarnov.

MILAN, 13. Napad na vlake so po vsej Italiji na dnevnem redu. Vselej težje so ukrenile oblasti vse močnejše varnostne ukrepe, ki pa so se doslej pokazali precej neuspešni.

Sviciarski tečaj. ZENEVA, 11. (S.) Zakasnelo. Lira 33'10, marka 8, avstr. krona, nova 2'65, stara 2'825, angl. funt 22'13, franc. frank 45'16, dolar 5'892.

Ministrski kriza v Italiji. V Italiji imajo zopet enkrat ministrsko krizo, ki ji je treba iskati pravega vzroka na eni strani v zunanji politiki, v vladnih neuspehih na londonski konferenci, povzročenih po odkritem Wilsonovem obporu proti italijanski rešitvi jadranskega vprašanja.

Kakor se poroča iz Rima, se je kriza, ki je bila v začetku le delna, ker sta podala ostavko samo dva ministra, izpremenila v popolno, ker so vsi ministri dali svoje listnice na razpolago ministrskemu predsedniku. Vendar pa se ne more govoriti o splošni vladni krizi, ker vsaj do sedaj — ministrski predsednik vztraja na svojem mestu in ne gre potemtakem za popolnoma novo sestavo, temveč le preosnovno ministrstva.

Kakor se poroča iz Rima, se je kriza, ki je bila v začetku le delna, ker sta podala ostavko samo dva ministra, izpremenila v popolno, ker so vsi ministri dali svoje listnice na razpolago ministrskemu predsedniku. Vendar pa se ne more govoriti o splošni vladni krizi, ker vsaj do sedaj — ministrski predsednik vztraja na svojem mestu in ne gre potemtakem za popolnoma novo sestavo, temveč le preosnovno ministrstva.

Najmočnejša stranka v Italijanskem državnem zboru je socialnodemokratiška, ki pa stoji v načelni opoziciji napram vsaki vladi, ki ni socialnodemokratiška.

katoliška ljudska stranka, ki tvori petino zbornice in je doslej podpirala Nittijevo vlado in je gotovo Nitti računal nanjo tudi za preosnovno ministrstva. Trdno na strani vlade so stari liberalci, reformirani socialni demokrati in gljotijanci.

V italijanski katoliški ljudski stranki ste dve struji: močnejša, ki je v večini, je proti sedolovanju v vladi, druga, slabjša pa bi bila za vstop v vlado, seveda pod določnimi pogoji, predvsem pod pogojem, da dobi stranka tri ministrske listnice in štiri mesta državnih podtajnikov.

Mislilo se je v nekaterih italijanskih krogih, da se je katoliška ljudska stranka vsaj v zadnjih časih odločila vplivu iz Vatikana, vsaj neposrednemu, vsaj glede taktike in da potemtakem sedaj nastopa in postopa samostojno. Ali temu ni tako. Uradni vatikanski »Osservatore Romano« je 4. t. m. v uvodnem članku razpravljal o sedolovanju ljudske stranke v vladi, kjer je bilo jasno rečeno, da je stranka močnejša samo pogojno sedolovanje, to je, na podlagi programatičnih pogojev.

1. Vnena politika: Sprava z vsemi narodi in priznanje narodnih avtonomij. — Notranja politika: Čuvanje osebne in družbene svobode ter krepak odpor proti anarhičnemu razdiranju socialnega sistema.

2. Proporcija zastopstvo v prihodnjih občinskih in pokrajinskih upravnih volitvah ter zenska politična in upravna volilna pravica.

3. Priznanje vseh razrednih organizacij in njihovo zastopstvo po preporočnem sestavu, v vseh zborih ter osrednjih in krajevnih oddelkih. Predložitev zakonskih predlogov o združništvu, o zasebnem nameščenstvu in domačem delu.

4. Ukrepi v varstvo javne morale.

5. Uvedba državnega izpita za odpust iz srednjih šol in odprava poslovnih določeb, katerim je namen preprečenje razvoja zasebnega šolskega pouka.

6. Ustanovitev pokrajinskih pojedelekih zbornic in preosnova razsodišč za kolektivne spore. Agrarni zakoni za razdelitev veleposesev, notranjo kolonizacijo in nakup zemlje s strani kmetovalcev za ustanovitev male posesti.

7. Davčna preosnova, ki naj reši državno finančno vprašanje, s postopnim poviskom in močno obremenitvijo vojnih dobitkov, tako da bi najmanjši povisek že zadeli imetje 50.000 lir. Zakonski načrt o preosnovi krajevnih davkov.

8. Odprava državnih aprovizacijskih podjetij in združen za živila, izvezemči sedesaj žito. Otvoritev razsežnega prometa z inozemstvom in postopno vračanje svobodne vladavine.

9. Preosnova ministrstva za osvojenost dežele z izpopolnitvijo in raztegnitvijo področja na obnovo odrešenih dežel. Priznanje krajevnih avtonomij v odrešenih deželah in sklicanje volilnih shodov.

Kakor se poroča, je v pogajanjih z ljudsko stranko Nitti sprejel točko 1., 3., 4. in 9., glede 6. in 7. namerava izvesti dosedanje vladne predloge, kolikor mogoče zboljšene, odklonil pa je 5. točko ter si za 2. in 8. točko pridržal odločitev. Vkljub temu pa se upa, da ljudska stranka vstopi v vlado, kjer bi sprejela dve ministrski listnici ter tri ali več državnih podtajništva. Če bi pa v stranki zmagalo načelo, da naj stranka ne sodeluje v vladi, bi vendar stranka v zbornici podpirala vlado in ji tako zagotovila večino.

Glasilo ljudske stranke, »Corriere d'Italia« poudarja, da se one zgoraj navedene zahteve ne smejo smetrati za program stranke, temveč da so le nekatere točke za sporazum v sedanjih krizi, potemtakem torej iste točke, ki naj bi tvorile iz Vatikana zahtevano sorodnost, ali pa vsaj združljivost programov v vladi ali z vlado sodelujočih strank. In to je ravno glavno, kar nas zanima na vsej stvari. Italijanska ka-

toliška ljudska stranka stopa po navodilih iz Vatikana v italijansko vlado ali vsaj v vladno večino: Vatikan potemtakem prevzema tudi odgovornost za posledice te stranke politike. To pa je za nas in naše razmere največjega pomena!

Od druge k tretji internacionalni?

Prepad med Londonom in Moskvo je širok. Ne bo ga lahko premostili. Ali navzkrižja v mnenjih poravnava pogodovina. Tako razlaga »Arbeiter-Zeitung«. In to pomenja, da je pot od druge k tretji internacionalni še delna. A kdo more vedeti, kaj vse bi mogla še prineseti razreševalni sporov — zgodovina? Hvalevredno je, da je socialnodemokratično glasilo tako odkrito poslalo ta pouk, in le želeli bi bilo, da bi naši, sicer maloštevilni »komunisti« razmišljali o njem — posebno z ozirom na dejstvo, da vse socialne demokracije (razum izrecnih komunistov) odklanjajo komizem kot škodljiv in pošten za socialnodemokratično misel, ker da jo le izključiva in kompromitira.

S tem pa socialnodemokratiško glasilo samo ovrgava svojo lastno trditve, da je vse, kar je nasprotno sedanjim kapitalističnim in buržoaznim uredbi človeške družbe, edino v ciljih, in le v metodah da so različne.

Govori n. pr. o nasprotju proti boljševski »doktrini« — nauku Torej ne le proti boljševiškim metodam! Proti ciljem in le proti sredstvom! Proletariat vsake dežele mora izbrati bojna sredstva in metoda po danih pogojih — pravi »Arbeiter - Zeitung«. Mari pa ni v narodnostno mešanih deželah ravno narodnostni element tako znamenit, da bi ga socialna demokracija ne smela prezirati?!

Sicer pa vidi »Arbeiter - Zeitung« zmago načela mednarodnosti v tem, da tudi kapitalistiški svet ne more drugače, nego da začneja izpovedati potrebo gospodarske vzajemnosti med narodi in državami; da tudi imperijalizem prihaja do izpizovanja, da se morajo države in narodi medsebojno podpirati, ker je bližnja vsakega naroda odvisna od bližnje drugih narodov. Kdo bi hotel oporekati tej najnesnejši in najenostavnejši resnici? Saj je gospodarsko življenje kakor mehanizem, čigar koleza posegajo drugo v drugo. Tako med poeincem in poeincem, kakor med narodom in narodom, državo in državo. Pometna sosedja gresta na roko drug drugemu v svojem gospodarstvu. Ali s tem se ne odrekata svojo imena, se ne izneverjata — recimo — posebnostim svoje hiše, svoje dobine, svojim posebnim koristim. Ostajata samosvoji bistvenosti: Peter — Peter, Pavel — Pavel. Gospodarska mednarodna vzajemnost med narodi, oziroma državami, pa tudi med stanoviti poeincih narodov, je možna in potrebna. Tako nismo nikdar oporekali upravičenosti mednarodne proletarske vzajemnosti. Povsem razumljivo in naravno je, če se proletariat brez razlike narodnosti bori za iste stenoške, razredne koristi. Pohlešno pa isto običajno tolnačenje nežela mednarodnosti, po katerem naj bi se proletariat enega naroda enostavno zli z drugo narodnostjo, odklekli se svojemu narodnemu bistvu, svojstvu, ki tvore njegovo narodnost.

Pa saj priznava ista »Arbeiter - Zeitung« to naše stališče kot upravičeno, ko piše, da more »praktičen internacionalizem« združiti proletarce vseh dežel brez škode za narodne razlike. S tem priznava obstanek narodnih razlik in tako tudi možnost in dolžnost, da tudi proletarce, poleg vse razredne mednarodne vzajemnosti, ostaja zvesti svojemu narodu! Tudi socialnodemokratiško glasilo govori le o mednarodni »kooperaciji«, o skupnem delovanju delavskih strank. In s tem priznava, da mednarodnost ni — breznarodnost, ali celo protinardnost! Proti tej resnici greše izvestni naši, nekdanji jugoslovenski socialisti; s tem, da krivo tolnačijo pojem internacionalizma, kakor da ta izključuje vsako narodno čustvovanje! Naj naši socialisti le pazno prečitajo izjavljanja v »Arbeiter - Zeitung« — še več: naj pazno čitajo svoje tukajšnje glavno glasilo. Nikdar ne bodo štali ni ene besede, ki bi jo mogli razumeti kot poziv, naj italijanski delavec neha biti čuteč Italijan, naj postane brezbrizen za koristi svoje domovine, za politične in upravičene narodne zahteve svojega naroda — bi menili mi — tudi za jugoslovenskega delavca!

Zvršili smo!

Naše kmetijstvo.

(Govoril na obnem zboru »Zveze slovenskih županov« v Gonici 5. II. 1920. I. Rjavec.) Naše kmetijstvo peša, ne toliko po krivdi kmetovalca samega, ki se je lotil, priselidil od vojakov ali iz begunstva zapet po dolgem ča-

prizadevnega obredarja, ki je letal od ministrov do svetovalcev in imel povsod kaj popraviti, urediti, uravnati. Spozaj zapra okna je bilo čuti kakor pritičeno šumenje dročre reke — narod je čakal prvih besed novega vladarja.

Titšina je zavrla v dvoran. Obrudar je stopil s svojo srebrno palico pred kralja in mu ukazal: »Veličanstvo, sedite!« »Nes! Kratek, odločen in zvenel je bil ta ne iz kraljevih ust, da je obrudar kaj prebdele. »Dosej so morali vsi kralji bogati obrudarja. On je ukazoval, ker je tradicija tako narekovala. Jaz pa pozivam tradicijo na boj! Ne sedem! Ste čuli, ministri in svetovalci, jaz ne sedem, ker nočem poznati drugih spon, kakor edino le dolžnosti, ki me vežejo z mojim ljudstvom. Pogledite to krono! Sedel na prestolu bi jo moral nositi dve uri na glavi. Jaz pa hočem, da vzljubi narod bolj mene kakor krono. Nekaj nadomestila za bliščeje se zlato daje končno tudi moja svela pleša. Prišel sem sam z reformami, vi moji prijatelji in svetovalci pa podprite me! Ukazujem, da prične tečaj z delom, v desetih dneh hočem imeti točne načrte! Ljudstvu svobodo! Izbrina naj si samo svoje zastopnike! Volimo pravico tudi ženskam! Dva svetovalca sta sedla na tla, tako ju je zblodla ta zahteva. »Dame volijo pri plesni venčkih, pa ne v državnih politikih,« je šepnil stariji mlajšemu. Kralj je stopil sočutno k njima, vprašal ju, če čutita kaj bolečin vsled svoje nepostojne »seje«, in se zadovoljivo nasmehnil, ko sta mu oba zanikala bolečine. »Vi veste torej moje mnenje, veste pa tudi moje ukaze! Ravnajte se po tem! Poistite si pametnih so-

PODLISTEK

DAMIR FEIGEL:

Pravljica o nečem.

Zivel je svoje dni kralj. Bil je izprva zelo dobrega srca. Ker ga je pa bilo sram te lastnosti, je spretno in mojstrski skrivl svoje dobro srce za svoje siroge poglede in za svoje stroge usimene obsodbe, dokler ni več našel nekake legega dne svojega dobrega srca, tako dobro ga je namreč skrnil. Podložnikom so pa ostali samo še strogi pogledi in ostre usimene obsodbe.

ozrl se na vse strani in jo ubral za prejšnjima dvema obsojencema. »Kaj, jaz naj čakam doma dan na dan obsodbe, kateri ne uideim? Če povem resnico, bom zaprl, če se hinim, bom zaprl! Ali ni bolje, da grem prostovoljno v ječo? Hude more se rešim!« To se je dogajalo redno, kadarkoli je posetil kralj svoje vdano ljudstvo. Dve tretjini je kralj obsodil, ena tretjina se je pa sama javila pri ječarju.

Nekoč je pa vendar-le izpodletelo kralju. Vre je že prevečkrat napravil pot do vodnjaka. Kralj je namreč zaprisegel nove ministre in stavil — stara navada železna srca — vsakemu posebej svoji občitajni vprašanji. Po vrsti jih je pošiljal k svojemu ječarju, tega na oddelek h, drugega na oddelek p, kakor so pač odgovarjali. Ubogali so in odkorakali skupno na odkazano jim mesto. »Delati moramo na to, da ostanemo skupaj!« je svetoval ministrski predsednik. »Sicer nas je pet hinavcev in pet prekučuhov, upam pa, da nas ne bo ovrnil ječar v naših vladnih poslih z neumestno trmo.« Kakor navadno tako se je tudi to pot motil ministrski predsednik. Ječar ni odstopil od navodil. »Pet v oddelek h, pet v oddelek p!« Predsednik je poudarjal nerazdelnost ministrstva v interesu države. »Me ne briga!« »Gre za kritje državnih troškov!« je omenil finančni minister. »Ni važno!« »Gre za nove pogodbe s sosedji!« je dodal minister za zunanje stvari. »Najprej je moja služba in potem pridejo komaj sosedji na vrsto!« »Preustrojiti moramo vojsko, ker se bližajo resni časi!« je pripomnil vojni minister. »Jo bom že sam preustrojil, saj bom imel kmalu vse moško pod sabo!« Mislili

smo tudi vam zvišati plačo!« je boječe in tiho zagotvil pravosodni minister. »Gospodje, zakaj mi pa tega niste že prej povedali? Ako so na dnevnem redu tako važne državne zadeve, se ne morem več ustajljati. Tudi jaz sem zvest državljan in vem, kaj je v tem slučaju moja dolžnost!« Kralj za mano, gospodje! Mizo, deset foteljev preskrbim takoj! Zadnje sobo vam odkazem, mirna je, zračna in solčna. Pred vrata vam postavim svojega služabnika, razpolagajte z njim kadarkoli! Tako je zboroval ministrski svet noč in dan in vedno je imel dovolj dela.

Kralj je pa čakal, kdaj mu pridejo poročat ministri. Čakal je drugi dan, čakal vse tretji dan. Četrty dan je že hodil gledat skozi okno. Peti dan jih je čakal pred svojo palačo. Komaj šteti dan se je spomnil dneva zaprisege in vsega, kar je sledilo zaprisegi. Ni se obtavljval. Takoj ju je mahnil proti državnji ječi. Vpravljal se je prišedši do cilja. Pred vrati ministrskega zborovanja je prisluškoval in se čudil neomajeni zvestosti svojih prvih svetovalcev. Ko ga je že strasel svaz, — potem se je bil izpostavljal prepihu na mrzlem mostovžu — je stopil v sobo, naznanil zbranim ministrom, da namerava sklicati kronski svet in jih spodil domov. Kralj je po par dneh za pljučnico v trestulku, ko je na stotine in stotine najboljših moč modrovalo v obeh oddelkih državne ječe o nejasnem pojmu zlate svobode.

Mesto se je potopilo v morje črnih zastav in prepreg. Celo vater se je zbal odviti to dolgo, črno, visečo žalost. Ulice so bile prazne, začarane. Edino le v starem mestu, v ozki ulici,

Rojanski Sokol vabi vse brate in sestre na redni občni zbor, ki se bo vršil 16. t. m. ob 20 v dvoranah »Konsulskih« družstev v Romani. Na sporedu je: 1. Nazovor starosti; 2. poročilo tablica; 3. poročilo blaginjskih; 4. volitev novega odbora; 5. službenosti.

Tržaška knjižniška družba. Pravički bodo kakor se zna in zagotavljajo, v nekaj dneh imajo Galica in Zveplo bosta tudi pripela, kakor se zna, v m. kaj dveh. Cena za knjigo je dimes, za tri za 100, za štiri za 112-114, za pet za 120. Zveplo v knjižništvu se po 112-114, za pet za 120. Zveplo v knjižništvu se po 112-114, za pet za 120. Zveplo v knjižništvu se po 112-114, za pet za 120.

Na se mu Marji ni hotel več pridružiti, je pošiljal drugega tovaršarja nekoga Antona O., s katerim je v moči od 19. oktobra 1918, odprl vrata prodajalne svojega gospodarstva. Odšel je zopet nekoliko skrajno, kakor je bilo, ker je hotel, da se stvar ni iztekla tako hitro kakor prvič. Skrajno, kakor je bilo, ker je hotel, da se stvar ni iztekla tako hitro kakor prvič. Skrajno, kakor je bilo, ker je hotel, da se stvar ni iztekla tako hitro kakor prvič.

KONTROLNA BLAGAJNA »National« s skupno svoto se prodaja ul. Ireno 6, pritl. Müller. 347

HISA z gospodarskimi posloji in posestvom se prodaja v Stanjeju št. 59. HISA je na trgu, oddaljena od postaje 5 minut. 350

ZENSKI KLOBUKI. Neprenehoma novi prihodi najlepših svetilnih, pačolanastih in zlato-slamanatih modlov ženskih klobukov. Velika izbor slamanatih klobukov za novo sezono po nizkih cenah. Sprejemajo se naročila, pripravljajo se in remoderirajo klobuki. Modni salon Morgutti-Corti v Trstu, Corso Garibaldi 28. 295

FOTOGRAF A. JERKIC. Trst, ul. Roma 24. Gorice Corso št. 36 na dvorišču. P 711

HISA pri Sv. Ivanu. Tmulin, s 3 stanovanji in vrtni in kalemom se pridelajo 3 hektolitra vina, se prodaja za 25.000 kr. Skupni letni dohodki znašajo 1450 kr. Imajo še več drugih enostajnih hiš na prodaj v Skokljah, Verničah, Molini, Groti, pri Sv. Alojziju, V. Ani itd. Stofa Ferdinand, kavarna Moncenisio v Trstu. 359

ELEGANTNI damski klobuki od 15 lir naprej in otroški od 8 lir naprej. Prevzemajo se naročila in poprave na dom. Zgornja Greta 276. 362

VRECE vsakovrstne, kupuje J. Margon ul. Torre Bianca 13. zaloga vrec. 365

ZLATO, srebro, krone, plača po najvišjih cenah Pertot, ul. S. Francesco št. 15. li. 366

BRIVNICA Josipa Jermana v Trstu, ul. 30. oktobra 14. se priporoča slovnemu občinstvu. 349

MEDICINEC-ZACETNIK želi službe v kakih lekarni. Nastavil pove in želi. Edinost. 352

JABOLKA, bruske, pomladanski razce, fižol galiski, mandoloni, kolski, kupujem. Kuret, Settefontane št. 1. Trst. 317

MODISTKA ima klobuke, pačolanaste, svilene in slamanate od 35 lir naprej. Acquedotto 85, I. (372)

2LETEN, vesni mladovec z nekoliko premoženja išče resni pomaknute družabnih silov znanih v svrhu ženitve s premožno gospodino ali vsovo od 18 do 25 let. Pomdne s sliko na ins. odd. Edinosti pod »Tajnost zakamčena«.

SOBA mehlova za odced takoj v najem v ulici Antonia Stopani (konac ul. S. Francesco) št. 5. II. nadst. desno. B 119

ISCEM delico za varstvo enega otroka. Mora perfektno govoriti hrvaško, da se otrok nauči ta jezik. Družina stanuje v enem glavnih mest Italije. Dobi dobro hrano, plačo in stanovanje. Stroški za potovanje plačani. Prijavitelj se osebno na ins. odd. Edinosti. P 217

KROJAČNICA Avgust Stular ul. S. Francesco d'Asisi št. 24, III. je edina doboznana krojačnica v Trstu. 3667

SREBRN DENAR kupujem po najvišjih cenah v vsaki množini. Pridem lahko ponj Alojz Povh. Garibaldijev trg št. 3 (prej Barriera). 3341

DOPISI.

Iz severovzhoda

Ce prebrat »Edinost«, natice kvecentu kaj dopis iz I. države, to je vse iz naših krajev. »Nazione«, »Piccolo«, »L'era Nuova« in celo listi šesti se kerulistično primahajo medtem večkrat dopise iz »Postojane«, »Longosco«, »Vippacco« in od družod, tako da so v Rimu prepričani, da je za službo občinskega črednika v Postojani potrebno znane kosice jezika, da piselo kapniki v postojanski jami po takih Garibaldijeve himne, da tozaki hudeci je Slovence odlašajo in da zore v Vloavski dolini pomaranče a na Snežniku in Javorčaku dušični.

Medtem v resnici ne gre vselejko no slojem, da ne bi bilo kaj poročati. N. pr. tatvine, vsemu občinstvu, ropi, cesar vseh nično poznati, se mnoge strahovito. V miraku ni človek več varjen stopiti čez prag, a kure in mačke bodo izumirale. Preživljalstvo in otroški so brez moči. Saj se zaporo, če dobé žepni nožek pri tebi, kaj če da bi ti dal dovoljenje za samokres. Pomagaj si povsem, če te namerjati k'o na samem ob dnu dnevu se tudi prepriči, pozove, da dvigati roke, ter čutis in vidis obnemem budajo na presih in samokres na celu.

Ne se tako — poročilo bi se lahko tuč kaj bolj vesoleja, n. pr.: Postojna je bila zepet enkrat očena — mdo da se niso izvele črno-rumene nastave. Običaj jo je bivši c. kr. okr. glavar Wlshofer (v ljudski govoric »Plečič«). Gnilivo je bilo videti, kako so se mu posamezniki klavali in se čutili srečni, ko jih je na tleč pozdravil: »Toper tan, kospit tar, kospit on! On se je potrudil govoriti slovenski in on nemški, seveda večinoma tak, kateri si cedaj z obon žrnosa jezik lomijo. Kje slovenski narodni pomeni? Seže so ti na oči zalije, videti zopet g. glavarja in g. mednarodna cavalliere Laha sečanje in razpravljanje o nemški seveda — svon der keran zden Zofe in glavar, da se neki ne moreš dobro ne počuti med svetilni črki na Gornjem Stalerskem (auter Polshewiken mid nichts zu fressen) in da je iz- nast željo, da bi počel mažek v Postojno. Za kakšno službo neki? Če zna laški, znalbi za službo omestno v navedu — ač, govornik je sredinam da bi je vsledno zapuše naše krave. Auf niemals Wiedersehen. Herr Bezirkshauptmann! Temp! passat! — za trinoge in samozdrčec!

O celovrsta naših družtev v Postojni in okolici, ki poročam težko, v kolikor dotujejo: dvakrat podčrtan — nič!

Iz Postojne. Te dni se je mudil v Postojni bivši postojanski občinski glavar, dr. Plešhofer. O. kaka znamenja! Prej našo oho! namšč. avstrijski birokrat, sedaj pa prav pomoln človek, ki se kladu vzhajemu najbrjprostočnemu človeku. — Čudno se pa nam vendar dopelja, da ima ta človek sploh se postaja, da se prikazuje v Postojno, kjer je naj- bil za vsaki tako stvarno šibe spomine. Zavedni Postojanci se stenočava škodolnežna delovanja je ve to spominajo in zato niso ob njegovem bli- vanju nič dali na binavjeko, penžno hlajenje tega našega občinskega avstrijskega birokrata. Vsi so pa prezreli. Zavedni postojanski gostilničarji mu niso hoteli dati niti hrane niti prenočišča. Zato se je moral k ljudem, ki ne čutijo z našim narodom. — Splošno znano je, da je po prihodovanju tega okraščnega glavarja službena spornina bil raz- mučen občinski zastop postojenski; njegov pa ob- čeno vsestransko delavni župan in bivši deželni poslanec, g. Josip Lavrenčič, a občinski odbor- nik g. Jakobov Kogalje, na končinah. Ta o- kraščni glavar je za česa volne silentral župstvo z groznimi kaznini, a njemu nečube župane in druge narodno zaslužne može pogajati v voljsko službo. Lahko rečemo, da noben okraj na Sloven- skom ni bilko pretnej za časa vojne, kakor je postojanski okraj; in to se vesed ovadeli in sikami- ni naštejeva okraščnega glavarja dr. Plešhoferja. Vsi čast torej zavednim Postojencem, ki so ob- v. celovrsta blaginji Plešhoferjevem v Postojni tega škodolnežnega mrača postavili pred vrata.

Olga Ternovec

38 let stara, danes, po dolgi in mučni bolezni, pre- včeraj s svetotajstvom umrla, mirno v Gos- podo vnašena.

Pogreb se bo vršil v ponedeljek ob 14.30 iz bol- nišnice pri Sv. M. Magdaleni.

TRST, 13. mar. a 1920.

AMALJA DRUGOVKA.

Nova pokopajna podjetje Corso V. E. III. 47.

Ivanka Germek

12. t. m. mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrače pokojnice se b vršil danes, 14. t. m., ob 10, iz hiše žalosti, Reco! v dolini 707, v cerkev sv. Vincencija in nato na pokopali- šče k Sv. Ani.

TRST, 14. marca 1920.

Mina! (odsoten), soprog.

Anton, sin. Emica, hč.

Ortno gospodarsko društvo v Nabrežini

vknužena zadruga z omejeno zavezo vabi na

redni občni zbor

ki se bo vršil v nedeljo, 21. marca t. l., ob 15 v društveni krčmi v Nabrežini z naslednjim dnevnim redom

1. Položitev letnega računa za leto 1919.
 2. Poročilo nadzorništvu.
 3. Odobrenje računa za leto 1919, in razdeli- čnega dobička.
 4. Volitev načelnistva.
 5. Volitev 3 udov v kontrolni odsek za leto 1920.
 6. Raznoterosti.
- K obilni udeležbi vabi
- NACELNISTVO.

Kerpelje - Hotel „Isonzo“

edino sestajališče za Tržačane.

Bratrerjevo „spatsensko“ in plzensko pivo.

Vino na izbor

Sobe — največja čistost

Mrzla in gorka jedila

MALI OGLASI

se računajo po 10 stotik beseda. — Najmanjša pristojbina L. 1. — Debele črke 20 stotik beseda Najmanjša pristojbina L. 2. —

GOSPOD STANKO TRČAR, ul. debla Guardča (ležečema starši), se nujno vabi, da dvigne pisno na ins. odd. Edinosti pod št. 3788. 378

ODLROVANA SOLA za krojenje obkaj praktič- ni angleški slojem. Izdeležbo se vsakovrstne oblike. Prevešča se je iz Trsta ul. Tiptore št. 5, na Opčine št. 196. Profesor, korjač in rezavec Denaro Vincenco & Dellarte. 367

PRODA se skoraj nov voz, srednje močan za L. 1.200. Jožef Ražem, Vidušlje 12. 374

PRODASTE se na Pruske 2 hiši in 600 sušiljev zemljišča za 22.000 št. Več se žive pri blaginji Kavarna Central. 375

PRODA se ali da v najem roči selitve posestva v Sv. Križu. Nastavil pove inš. odd. Edinost. 376

PRODASTE se 1 lorača koza in ena za rejo. Com- mercele 575. Stara cesta, pri Katalanu. 377

DVA žilnata kenta po 5 let stara, valjena vožnji proda Delebeva Zagar, postja Kosana pri St. Petru na Krassi. Cena po dogovoru. Na ogled vsak dan.

32LETEN delavec želi znanja v svrhu ženitve z gospodino 24-30 let Pomdne pod »Bruno MUR- nich« ul. S. Marzilio 7. IV. 376

KUKIJEM vrece in čunje. Babič. Moirngade

Kupujem prizmatične daljnogled

GIUSTO HIRSCH

avtoriziran optik

36 Trst, ulica Mazzini 36

VELIKO SKLADIŠČE KLOBUKOV

dežnikov, belih in pisanih, žepnih robecev, možkih nogavic itd.

K. CVENKEL, Trst, Corso V. E. III. št. 24.

Skupina „Viktor Parma“ vabi vse plesalec na zadnji

PLESNI VENČEK

v tej sezoni, ki se bo vršil danes, v nedeljo, 14. marca 1920, v dvoranah Del. kons. društva pri Sv. Jakobu.

K obilni udeležbi vladno vabi ODBOR

Gospodom gostilničarjem Pivške doline in Podnanosa naznanjam, da se odprl

zaloga prvovrstnega istrskega vina

po konkurenčnih cenah.

Kupljeno vino vsake množine od 56 litrov naprej, pripeljem na željo kupca na dom. Zahlevajte vz rce!

Priporočam se kot domačin, ter vabim na pokušajo

Ivan Žnidaršič — Matenjavo — Prestranek.

Zlatarnica in urarnica

LORENČ MACOR

ul. Udine 26 (prej Belvedere)

ima na izbor veržice, prstane, zapetnice, uhane in zlato, srebrne in niklaste ure. Budiljke, prvovrstne znamenke z jamstvom. - Pre- vzetna naročila za birmo in poprave. Kupuje in zamenja zlato, srebro in dragulje.

Nova trgovina

Trst — ulica XXX. oktobra št. 4

Predmeti za moto, auto in dvokolesa. Zaloga avtomobilov, motornih koles „Indian“ in dvokoles „Bianchi“. Gumi, mazilno olje, tehnični predmeti.

Ceniki brezplačno. Prodaja na drobno in debelo. Preprodajalcem popust.

S. a. c. a. m. a. G. Ferluga & C. i

trgovina ul. XXX. oktobra 4. Tel. 1160

Garaža, kovaška delavnica ul. S. Francesco 51. Tel. 1160

Izredna prilika

V novi trgovini manjratnega blaga

Giusto Sbuelz, ul. Roma 11, na voglu ul. Glorioso Rossini

se dobi velika izbor barhenta, blaga za gospe, svilenice, žameta, cešira, borgeta, trlža, platnena in bombaževa blaga, svilene ovratnice, pačolani, auto-pajčo lahi itd. — Posebnost: m ške srajce, ovratniki, zapetnice, kravate, rokavice. Izgotovljeno perilo za gospe, v bne bombaževne in valirane odevje lastnega izdelka, vse po zelo nizki ceni. — Postrežba točna.

„CEMENT“

delniška družba za portland cement v Splitu

Vabilo na subskripcijo.

„CEMENT“, delniška družba za portland cement v Splitu je na svojem občnem zboru, ki se je vršil 22. februarja 1920, sklenila v svrhu, da poveča svoje tovarne cementa, povišati svojo delniško glav- nico od 1.500.000.— na 3.000.000.— Kron z izdanjem 7.500 novih delnic po nom. igsl. K 500. — vsaka.

1. Polovica teh delnic, t. j. 3750 komadov, se prepusti starim del- ničarjem, tako da na vsaki dve stari delnici doje novo po pred- nostnem tečaju

Igsl. K 500. — po komadu, ki se morajo takoj popolnoma uplatiti.

Delničarji, ki se h hoto poslužiti te pravice, morajo položiti plašče starih delnic pri enem izm. spodaj navedenih, za sprejemanje sub- skripcij določeni zavodov, ki bodo na njih zabeležili, da je bila opcij- ska pravica že izvršena.

Oni delničarji, ki se do zaključka subskripcije ne bi poslužili pra- vice opcije, izgube to pravico

2. Ostalih 3750 delnic se postavlja na javno subskripcijo po tečaju

Igsl. K 900. — za komad, ki se morajo takoj popolnoma uplatiti.

3. Podpisovanje se prične 8 marca in traja do 3. aprila t. l.

4. Repartacija je pridržana podpisaneu upravneju svetu, a sub- skribentom, katerim se bi ne moglo priznati popolno število po njih podpisanih delnic, se vrne višji, vplačani znesek z 2° tnimi obrestni, čim bo obavljena repartacija, t. j. do konca aprila t. l.

5. Subskribentom se proti povrnitvi začasnih potrdil izroče delnice pri onih zavodih, pri katerih so bile podpisane.

6. Subskribenti so soudeleženi pri dobičku družbe začeni od 1. februarja 1920.

7. Osnoval se je sindikat, ki je prevzel jamstvo za uspeh emisije.

8. Prijave za podpisovanje sprejemajo: Jadranska banka v Bel- gradu, Celju, Dubrovniku, na Dunaju, Kotoru, Kranju, Ljubljani, Mari- boru, Metkoviću, Opatiji, Sarajevem, Splitu, Sibeniku, Trstu, Zadru in Zagrebu ter Zadrugi Savez v Splitu.

SPLIT, 7. marca 1920.

UPRAVNI SVET

„CEMENT“ delniške družbe za portland cement v Splitu.

Književnost in umetnost.

MAKS BERNSTEIN: »GREH«.
Premišlja se duhovite in elegantne veseloigre...

Od nedelje do nedelje.

V sedemdesetih letih je živel v Vipavi odvetnik dr. Spacapan, doma iz prijaznega Sem...

Spacapan je bil foret tip Slovenca, ki je bil v politiki in z besedo nemški, v duši pa narodnjak...

Kako potrebna sta pozitivno delo in pozitivna borba, nam pričajo številni dopisi z dežele o krivicah, ki jih trpi naš narod...

Tudi prijatelj Nice si morda domišlja, da me vzpodbuja s tem, da mi odganja s polja humorja...

Naš list ima neprestane križe s tem in onim, ker ne razumejo besede, ali pa slutijo v njej kaj česar ni...

Se manje — resno je, če kdo v današnjih časih o belem dnevu s svetilko v roki išče po svetu jezikov...

z glavo in menil: »In vendar! Kakor govorimo v Italiji svoj italijanski jezik, istotako je moral biti tudi avstrijski jezik!«

DAROVI.

G. Andrej Divjak daruje za moško podružnico L. 6.—; Franja Trčun v Volčjemgradu nabrala L. 18.—...

LISTNICA UREDNIŠTVA.

G. J. M. na P. Poslano se objavi te dni. Glede pripombe samo toliko, da se uredništvo nikakor ne misli spuščati na omenjene pojme...

Spominjajte se CMD!

ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ prej dr. BODO. Zobozdravnik dr. E. CLONFERO in dentista STANKO PERNAVEC.

Pozor!

Proda se posestvo Iv. Tomšiča v Mirnu 146 pri Gorici.

Hiša 146 z dvoriščem in pritliklinami, na vogalu, v sredini ob. Miren, na najprimernejšem kraju za vsako obrt.

DRVA

Konsumno društvo v Lonjeru vabi vse svoje člane na redni občni zbor. ŽAGARJA. Plača po dogovoru.

Podruž. »Ljudskega odra« v Sv. Križu pri Trstu. »DOMEN« Začetek ob 16. ODBOR.

Gospodarsko društvo na Proseku registr. zadruga z omejeno zavezo vabi na

XV. redni občni zbor. DNEVNI RED: 1. Poročilo načelnika. 2. Poročilo nadzornstva.

Velik dohod sladkorja. Ponujamo elegantne kovinske škatlice, vsebujoče okoli 65 gramov kristalnega sladkorja.

Tvrška IVAN HLABSE ulica Genova 21 (ex Campanile). Liče, žveplo, modra galica za vinogradništvo se dobi pri COLONIALE OLANDESE.

KUNE, LISICE se kupijo in se plačajo po najvišji cenah, kakor jih nihče ne plača. Pisati, prinesiti ali poslati po pošti.

DRVA hrastova, cerova in bukova, 1 m dolga, razcepljena in okleščki, se kupujejo — Obvezne ponudbe z navedbo cene franko vagon do oddajne postaje.

ŽAGARJA. Plača po dogovoru.

G. PINO, zlatarnica-uravnica. Kupujem srebrne krone in goldinarje po najvišjih cenah. Tajniško mesto razpisuje županstvo v št. Vidu pri Vipavi.

Žensko moč večjo pisarniškega dela, ter slovenske in laške korespondence, sprejme lesna trgovina na deželi, v kraju ob železnici.

ČEVLIARNA MIKOLIČ. Trst, ul. Udine 32 (prej Belveder) na vogalu ul. Lovodivo (Aristo) Različna obuvala za gospe, otroke.

G. CATTALAN TRIESTE VIA DEI BACCHI 9. POZOR! Plačam za srebrne krone, goldinarje in zlato najvišje cene, tudi več kot drugi trgovci.

ALBERT POVIH, urar ul. Manzoni 17, v. 2, pr.

Edino mazilo ki ohranjuje usnje in ga vzdržuje mehko. Skladišče v Trstu, ulica Torre bianca št. 12 - Telefon št. 10.

Kramarsko blago, tkanine, predivo, drobnine in dišave na debelo. Tvrška Raimondo Malusa & C' Trst - ulica San Lazzaro št. 10 - Trst.

Brill Najboljše mazilo za čevlje. Podružnica v Trstu, ul. del Toro št. 10. - Telefon 31-72.

JADRANSKA BANKA. Del. glav.: K 3.000.000. Rezerve K 10.000.000. Obavlja vse v bančno stroko spadajoče posle. Sprejema vloge na hranilne knjižice ter jih obrestuje po 3 1/2% a v bancigro prometu po 8%.

Alarico Lantschner v Trstu, Via Roma 28 (bivša ul. delle Poste) vogal ul. Giorgio Galati. Dvokolesa, motorna kolesa, prikljine, pnevmatični predmeti.

ZOBOZDRAVNIŠKI KABINET ulica Chiozza št. 5, I. nadst. Sprejema od 9-13 in od 15-17. Izvračajo se umetni zobje v karkršnemsi sistemu z nebom in brez neba po moderni tehniki.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu. sprejema hranilne vloge od L 1 dalje. Navadne vloge obrestuje po 4 1/2% večje po dogovoru.

Uradne ure vsak dan izvzemši nedelj in praznikov od 8 do 1.